

ANKARA NÖBETÇİ CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

MÜTEKELLEMLER : Atatürkçü Düşünce Derneği
VEKİLLER : Av. Dorukcan DAVUTOĞLU
ÜPHEL : Ali YILDIZ Ve Diğ. erleri
SUÇ : 5816 S. Kanun m. 125 - 130, 216

AÇIKLAMALAR :

1. Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2024 yılı mezuniyet töreninde Ali YILDIZ olduğu bilinen bir öğrencisi ile iki arkadaş tarafından açılan pankartta " Madem bilinmeyen bir dildir o zaman " ekinde giriş yapılmı, ardından Kürtçe " Ez di gora bave tenim " ifadelerine yer verilmiştir. Anılan Kürtçe ifadenin " Babanın mezarını s... " anlamına geldiği, ahısların bu pankart ile Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ü hedef aldığı ifade edilmiştir.

2. Malumunuz olduğu üzere, 5816 Sayılı Atatürk Aleyhine İnen Suçlar Hakkında Kanun'unda;

" Madde 1 – Atatürk'ün hatırasına alenen hakaret eden veya söven kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Atatürk'ü temsil eden heykel, büst ve abideleri veyahut Atatürk'ün kabrini tahrip eden, kıran, bozan veya kirleten kimseye bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Yukardaki fıkralarda yazılı suçları işlemeye başkalarını teşvik eden kimse asıl fail gibi cezalandırılır.

Madde 2 – Birinci maddede yazılı suçlar; iki veya daha fazla kişiler tarafından toplu olarak veya umumi veya umuma açık mahallerde yahut basın vasıtasıyla işlenirse hükümlenacak ceza yarı nispetinde artırılır.

Birinci maddenin ikinci fıkrasında yazılı suçlar zor kullanılarak işlenir veya bu suretle işlenmesine teşebbüs olunursa verilecek ceza bir misli artırılır. " denmiştir.

Bu kapsamda, ilgili kanunun 1. Maddesi uyarınca üphelinin atılı suçu işlediği açık olmakla birlikte, herkesin görebileceği şekilde hakaret edilmesi aynı kanunun 2. Maddesi uyarınca ağırlaştırıcı sebeplerin de uygulanması gerektiği anlamına gelmektedir.

3. Türk Ceza Kanunu'nun m. 216'da düzenlenen " Halkı kin ve dümanlıla tahrik veya ağırlama " başlıklı maddesinde;

" Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve dümanlıla alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen a a ılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen a a ılayan kişi, fiilin kamu barını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." denmiştir.

Anılan madde, gerekçesi ile birlikte değerlendirildiğinde, tanımı yapılan " Halkı kin ve dümanlı a tahrik " suçunun, hukuk devleti olma standardı yüksek olan birçok ülkenin Ceza Kanunlarında yer aldığı, hiçbir devletin, vatandaşları arasında, muayyen özelliklere sahip bir kesiminin diğer kesimi aleyhine kin ve dümanlı a, öç almayı gerektirecek iddetli nefrete yönlendirilmesine seyirci kalamayacağı gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan çağdaş dünyada, gelişimin temel dinamiği olarak düünceyi açıklama ve yayma hürriyeti kabul edilmekte ve bu bağlamda kişilerin düündüklerini hür bir ortamda söyleyebilmeleri, demokratik toplumun varlığı için zaruri sayılan unsurlardan olduğu göz önüne alınmış ve söz konusu suç tanımının, bu düünceler dikkate alınarak yapıldığı ifade edilmiştir.

Burada, suçu oluşturan " tahrik " unsurunun, soyut saygısızlık ve reddin ötesinde, bir halk kesimine karşı dümanca tavırlar gösterilmesini sağlamaya veya bu tür tavırları pekiştirmeye objektif olarak elverişli olmalıdır.

Bir diğer unsur olan kin, " öç almayı gerektirecek iddetli dümanlık hareketlerin zeminini oluşturan psikolojik bir hâl " olarak, dümanlık ise, " husumet beslenen konuya karşı düünerek, tasarlayarak zarar vermeye, onu malup etmeye yönelmiş kin duygusu " olarak da tanımlanabileceği açıklanmıştır. Bu hâlde kin ve dümanlık; " husumet beslenen konuya karşı tasarlayarak zarar vermeye, öç almayı gerektirecek iddetle nefret duymaya yönelik hareketlerin zeminini oluşturan psikolojik bir hâl " olarak açıklanabilir.

Atılı suçta ilmi kin olarak Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin 2017/2486 E., 2017/5784 K. Ve 18.12.2017 tarihli kararında;

" Somut bir tehlike suçu olarak 5237 sayılı TCK'nın 216/1 maddesinde düzenlenen ve kamu düzenini, toplum huzurunu/barını himaye eden, esas itibarıyla nefret söylemini sınırlandırmayı hedefleyen Halkı Kin ve Dümanlı a Tahrik Etmek suçu; halkı, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığına dayanarak birbirine karşı kamu düzeni için tehlikeli olabilecek şekilde dümanlı a veya kin beslemeye alenen tahrik edilmesini cezalandırmaktadır.

Mahiyeti ve yapısı itibarıyla Anayasanın 26., AHS'nin 10. maddeleri ile teminat altına alınan düünceyi açıklama ve yayma hürriyeti bağlamında suç tanımında gösterilen hassasiyetin uygulamada da gözetilmesinde zaruret bulunduğundan, kamu düzeni ve toplum huzurunu korumak gibi me ru bir amaca yöneldiğinden ku ku bulunmayan müdahalenin, demokratik bir toplumda zorlayıcı bir toplumsal ihtiyaçtan kaynaklanıp kaynaklanmadığının ve hakkın

özüne dokunmadan ölçülü/orantılı bir müdahale olup olmadığının olaysal olarak mahkemece de erlendirilmesi gerekir.

Madde gerekçesinde de açıklandı üzere; Suçu oluşturan " tahrik ", soyut saygısızlık ve reddin ötesinde, bir halk kesimine karşı dümanca tavırlar gösterilmesini sağlamaya veya bu tür tavırları pekiştirmeye objektif olarak elverişli olmalıdır. Fail sübjektif olarak da bu amacı gütmeli, halk kesimini kin ve nefrete tahrik etmelidir. Bu kapsamda salt yüz çevirme, soyut bir red veya saygısızlık ifade eden bir davranışta bulunma veya bu yönde sözler sarfetme, suçun gerçekleşmesi bakımından yeterli değildir. Fiilin suç teşkil etmesi için bunların ötesinde, ağır ve yoğun bir tarzda kin ve dümanlı tahrikin var olması gerekir. Diğer bir tabirle etkili bir iddet çarısı ya da nefret söylemi içermelidir. Failin fiili, adet ve ahıs olarak muayyen olmayan toplum kesimi üzerinde kin ve nefret duygularının oluşumuna veya mevcut duyguların pekişmesine etkide bulunmalıdır. " demek suretiyle atılı suçun ifade özgürlüğünden nasıl ayrılması gerektiği somutlaştırılmıtır.

4. Müvekkil Atatürkçü Düünce Derneği adına suç duyurusunda bulunma zorunluluğu, derneğin tüzüğünde yer alan kuruluş nedeninin verdiği sorumluluktan doğmaktadır.

Derneği Kurulu Nedeni;

" Atatürk'ün bedensel varlığının artık aramızda bulunmamasından cesaret alan içteki ve dıştaki kimi olumsuz güçler, O'nun yeni Türk Devletini yaratma doğrultusunda ilk adımı attığı 19 Mayıs 1919'un üzerinden tam 70 yılın geçtiği bu günlerde, Atatürk devrim ve ilkelerine karşı, açık ya da kapalı saldırılarını durdurma ulaştırılmı bulunmaktadır. Bundan daha kötüsü, plânlı ve sinsî bir çalıışma ile, o devrim ve ilkeleri gelecekte yok etmek çabası içindeler.

Oysa Atatürk;

Sadece "başsımsızlığı tümüyle tehlikeye düştürmü Türk Ulusunu ve yurdunu emperyalist güçlerin eli galinden kurtaran bir büyük asker" değildir. O, bunun çok daha ötesinde, örneğin siyasal, kültürel ve ekonomik alanlar başta olmak üzere, her alanda başsımsızlığı yok edici ya da kısıtlayıcı olumsuz başlıları koparan;

Ulusal egemenliği gerçekleştirerek Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran;

Kişisel inançlara dokunmayarak, toplumumuzu Ortaçağ zihniyetinden ve ertiatan kaynaklanan "nakil"e dayalı kurum ve kurallardan kurtarıp, sürekli biçimde çağdaş ve uygar bir ulus olmanın ve böyle kalmanın yollarını gösteren, "akıl"a dayalı lâik düünce, lâik hukuk ve lâik öretim sistemlerini toplum yaşamında egemen kılan;

Tüm özgürlüklerin ve insan haklarının sosyal Hukuk Devletinin ve çok ulcu demokrasinin yolunu açan;

Yüzyıllarca ikinci sınıf insan durumuna düürülmü Türk kadınına gerçek yerine yükseltip, ert haklara ve ert onura sahip insan ve yurttaşı yaparak yapay ertsizlikleri kaldıran;

çten ve dı tan kaynaklanan her tür sömürüye kar ı çıkararak, halkın yalnız siyasal de il, ekonomik ve sosyal alanda da gerçek efendi durumuna gelmesini ve tüm yurtta ların gönencini devletin varlık nedeni ve amacı sayan;

Ulusal ekonominin giri imcilerin keyfine, yalnız kâr ve rekabet mekanizmasına göre ba ıbo biçimde i lemesine de il, toplumun ve tüm yurtta ların gereksinimlerini kar ılayacak biçimde devlet tarafından yönlendirilmesini ilke olarak benimsemi ve benimsetmi olan;

Yurdumuzun yeraltı ve yerüstü zenginliklerinden, Türkiye halkının yararlanmasını benimseyen ve kabul ettiren;

Misak-ı Millî sınırları içinde "Türk'üm" diyen herkesin Türk oldu u ölçütünü getirerek, ırkçılı ı reddedip; yapıcı, olumlu ve ça da Türk Ulusalçılı ını yaratarak, onu devletimizin temel ilkelerinden biri yapan;

Her yurtta ın e itimden, bilimden ve sanattan payını almasını, "fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür ku aklar'ın yeti tirilmesini devletin ba ta gelen görevi yapan;

Kültür emperyalizminden kurtulabilmemiz ve e itimin yaygınla tırılabilmesi için yeni Türk harflerini kabul etmenin yanında Türk dilinin arındırılması ve zenginle tirilmesini büyük bir toplumsal görev sayan;

Türk Ulusunun tarihini, ça da insan kökenine ba layan;

"Yurtta barı , Dünyada barı " ilkesi ile devlet ya amında ve uluslararası ili kelerde kaba kuvveti, ırkçılı ı, saldırı sava ını mahkûm eden;

Dı politikada "Dünya uluslar ailesinin e it haklara sahip onurlu bir üyesi olma" ölçütünü ve "kar ılıklılık kuralını" vazgeçilmez ilke yapan;

Bütün ulusların insanlık ailesinin bir parçası oldu unu vurgulayarak, insanlı ın bütünle mesi dü üncesinin tohumlarını atan Ça da Devlet Kurucusudur.

Bu durum kar ısında Atatürk devrim ve ilkelerinin, toplumsal sorunlarımızın çözümlenmesinde ık tutucu niteli e ve yaratıcı güce sahip oldu una inananlar, " Atatürkçü Dü ünçe Derne i " ni kurarak, O'nun devrim ve ilkelerinin gelecekte de egemen olmasına katkıda bulunma ve onlara bekçilik yapma zorunlulu unu duymu lardır. " demek suretiyle i bu dosyada taraf olarak yer alınmasının nedeni açıklanmı tır.

TALEP VE SONUÇ _____ : Yukarıda açıklanan ve re'sen göz önüne alınacak sebeplere binaen; öncelikle, üphelinin gerçek kimli inin tespiti, akabinde, ilgili ahıs hakkında gerekli soru turmanın yapılarak, kovu turma a amasına geçilmesi için kamu davası açılmasını talep ederiz. Saygılarımla.

Mü teki Vekili

Av. Dorukcan DAVUTO LU